

Az EMMI egyetlen nyilvánvaló jogszabálysértést sem hajlandó beismerni tankönyvügyben

A TANOSZ Műhelyének állásfoglalása a minisztérium válaszeleveléről

A Tankönyvesek Országos Szakmai Egyesülete (TANOSZ) 2016. július 14-én 6 pontban konkretizálta a tankönyvkiadással kapcsolatos jogszabályellenes intézkedéseket, s erről bejelentést tett Balog Zoltánnak és Palkovics Lászlónak. Az EMMI nevében Sipos Imre, a tárca helyettes államtitkára augusztus 16-ai keltezéssel írt válaszelevelét a TANOSZ szeptember 1-jén kapta kézhez. A tárca 2,5 oldalas válaszelevelét az alábbiakban foglalja össze: „...az EMMI-t terhelő jogszabálysértésekre nem került sor.”

A minisztérium mindezt annak ellenére állítja, hogy a TANOSZ által bejelentett 6-féle jogszabálysértés tényét 5 esetben egyáltalán nem sikerült hitelt érdemlően cáfolnia.

A TANOSZ szerint az alábbi jogszabálysértések továbbra is fennállnak.

1. Az EMMI azt állítja, hogy 2013-ban az ún. 1.sz. kerettantervek szerint beadott tankönyvek engedélyének meghosszabbítása „nem volt lehetséges”. Ezzel szemben a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014-ben jogerős ítéletének indoklásában megállapította (és a minisztérium is elismerte), hogy a fenti kerettantervek még érvényben voltak, így az engedélyezési eljárást le kellett volna folytatni. **Az EMMI ezek szerint nem fogadja el a bíróság jogerős ítéletét?!**

2. A minisztérium nem tudta megcáfolni azt a tényt, hogy az EMMI és a KLIK 2014 áprilisában közösen kiküldött körlevele tételesen ellentétes a Köznevelési törvény 63.§ (1.c) bekezdésével, mely a pedagógusoknak jog szerint biztosítja a hivatalos tankönyvjegyzékről való szabad tankönyvválasztást.

- A körlevél az iskolákat – jogszabályellenesen – arra kötelezte, hogy kizárólag a minisztérium által kiadott szűkített tankönyvlistáról választhatnak.

- **A minisztériumi körlevél (tájékoztatás) nem írja felül az EMMI által alkotott törvényt!**

3. Az EMMI nem cáfolta, hogy 2014-ben a 62 db kísérleti tankönyv engedélyének megadására csak június 27-én került sor. A minisztériumi körlevél alapján az sem vitatható, hogy az alaprendelést az iskoláknak április végéig kellett leadniuk, amikor ezek a tankönyvek még el sem készültek, s engedélyük sem volt. Az EMMI válaszelevele azt a képtelenül nevetséges (és a gyakorlatban megvalósíthatatlan) verziót próbálja elfogadtatni, hogy a mintegy 850 ezer kísérleti tankönyvet az iskolák június 27-e és 30-a között (azaz 3 nap alatt) rendelték meg, amikor a pedagógusok már nyári szabadságon voltak!? (Az alaprendelés jogszerűen csak 5%-ban módosítható június 30-ig.)

Ez is példázza, hogy az EMMI a nyilvánvaló tények ellenére egyetlen esetben sem hajlandó elismerni, hogy az általa vezetett tárca intézményeinél tankönyvügyben jogsértést követtek el!

4. A minisztérium azt állítja, hogy a kísérleti tankönyvekre „szigorúbb engedélyezési eljárás vonatkozik”, mint a többi tankönyvre. Ezzel szemben a tények a következők:

- **2014-ben és 2015-ben** 105-féle kísérleti tankönyvet adtak ki közel 3 millió példányban. (850 ezer + 2.111 ezer) Ezek egyike sem ment át független szakértők által megvizsgált engedélyezési eljáráson, és eljárási díjat sem fizettek érte. (A magánkiadók valamennyi tankönyve csak akkor kerülhetett fel a hivatalos tankönyvjegyzékre, ha tankönyveik engedélyezését két szakértő részletes vizsgálata támogatta, s ezekért könyvenként többszáz ezer Ft-ot kellett fizetniük.)

- Cáfolhatatlan tény: **2016-ban** a kísérleti tankönyvek közül 3 évfolyam (az 1., az 5. és a 9. évfolyam) tankönyveit dolgozták át és bírálták meg szabályosan, ám a kísérleti tankönyvek 75%-a a mai napig nem ment át azon a szigorú engedélyezési eljáráson, amelyen a magánkiadók tankönyvei!

A fenti tények nyilvánvalóan magyarázzák azt a többségi pedagógusvéleményt, mely szerint a kísérleti tankönyvek többségének minősége nem éri el azt a színvonalat, amit a korábbi tankönyvek.

5. A TANOSZ közérdekű adatkikérése 17 tankönyvből 5 olyan esetet bizonyítottan talált, amikor úgy tették fel a hivatalos tankönyvjegyzékre az állami tankönyvet, hogy a szakértői bíráló még nem készült el. Nincs olyan jogszabályi passzus, amely a hosszabbításra benyújtott tankönyvek esetében ezt megengedné, és egyetlen olyan esetről sem tudunk, hogy a magánkiadók bármelyik tankönyvével ez a diszkriminatív kivételezés előfordult volna!

Összefoglalva

A minisztérium válaszeve a TANOSZ által felvetett 6 jogszabálysértő pontból 5-öt nem tudott megcáfolni, csak a konkrét jogszabálysértő intézkedésekkel gyakran össze nem függő általánosságokat ismételte meg. (A 6. pontként felvetett jogszabálysértésre vonatkozó minisztériumi választ elfogadjuk.)

Az oktatási tárca eddig kategorikusan elutasította, hogy a tankönyvkiadás és –ellátás problémáiról az érintett szakmai szervezetekkel (például a TANOSZ-szal) és a gyakorló pedagógusokkal érdemi egyeztetést folytasson. A TANOSZ szerint az érdemi tárgyalásokon alapuló megegyezésnek nincs alternatívája, de fenntartja azt a jogot, hogy a tankönyves jogszabálysértések ügyében a nyilvánossághoz forduljon.

Az állásfoglalás a TANOSZ Műhelyében készült 2016. szeptember 8-án. Az állásfoglalás megjelenésével egyidejűleg a TANOSZ erről válaszevéiben is értesíti a minisztériumot.

Melléklet:

1. A TANOSZ bejelentése az állami (kísérleti) tankönyvek kiadásában történt jogszabálysértések kivizsgálására az EMMI-nek
2. Sipos Imre köznevelésért felelős helyettes államtitkár (EMMI) válasza az állami tankönyvkiadással kapcsolatos közérdekű bejelentésre